

Projectplan Restauratie Graftrommels Elsloo.

Wat zijn graftrommels?

Graftrommels zijn de meestal van zink of een ander metaal gemaakte trommels die met een glasplaat waterdicht zijn afgesloten en die door nabestaanden ter nagedachtenis aan een overledene op graven worden geplaatst. In de trommels bevindt zich meestal een krans met kunstbloemen van metaal of ander materiaal en een lint van metaal of stof voorzien van tekst. De meeste op Nederlandse begraafplaatsen aanwezige graftrommels werden geplaatst in de periode 1900 – 1950.



Het gebruik om graftrommels te plaatsen verdween halverwege vorige eeuw. Verscherpte regelgeving m.b.t. het aanbrengen van grafversieringen, onderhoudsverplichtingen voor nabestaanden en de wens van beheerders om begraafplaatsen zo efficiënt mogelijk in te richten en te onderhouden waren de belangrijkste redenen.

Het aantal graftrommels dat zich thans nog op Nederlandse begraafplaatsen bevindt wordt geschat op enkele honderden. (Bron: graftrommels en (kunst)grafkransen in Nederland van Leon Blok en Evert Jan Halkus uit 2013)

Unieke situatie Elsloo

Dat de meeste graftrommels tegenwoordig in de Noordelijke provincies voorkomen heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat er daar meer draagvlak is voor het in stand houden van oude graven. Ook het feit dat er daar door beheerders weinig of geen druk op nabestaanden wordt uitgeoefend om graven te (laten) ruimen i.v.m. de benodigde ruimte voor nieuwe graven heeft een rol gespeeld.

Op de begraafplaats van Elsloo is nog nooit geruimd. Dat feit heeft wellicht een rol gespeeld bij de aanwezigheid van niet minder dan 7 graftrommels op de relatief kleine begraafplaats.

Graftrommel van Meester Kornelis J. Dijkstra.

De basisschool van Elsloo is vernoemd naar het voormalige schoolhoofd Meester K.J. Dijkstra. Op het graf van Meester K.J. Dijkstra ligt een graftrommel met de wens: *Rust zacht meester. Ingezetenen Elsloo en Tronde.* Ter gelegenheid van het 175 jarig jubileum van de Meester K.J. Dijkstraschool is de graftrommel in opdracht van de jubileumcommissie in 2014 gerestaureerd.



Graftrommelmuseum Veenhuizen

Sinds 2016 is in Veenhuizen in de Gemeente Westerveld het Drents



Graftrommelmuseum geopend. Aan het museum is ook een restauratieatelier verbonden waar mw. Pieke van Doorn met enkele vrijwilligers oude graftrommels restaureert. Het museum heeft een klein assortiment eigen graftrommels die wekelijks kunnen worden bekeken (iedere donderdag). De aanwezigheid van het restauratieatelier en de publiciteit rond de opening van het museum heeft ervoor gezorgd dat de interesse voor de restauratie van oude graftrommels in onze regio sterk gegroeid is.

Draagkracht projectgroep restauratie graftrommels Elsloo.

In Elsloo is door enkele dorpsbewoners het plan opgevat om de op de begraafplaats aanwezige en in slechte staat verkerende graftrommels te laten restaureren. Dat kan met inschakeling van een van de vrijwillige medewerkers aan het restauratieatelier in Veenhuizen die zelf in Elsloo woont en van de waarde van het cultuurhistorische dorps erfgoed overtuigd is. Een schriftelijke inventarisatie van de initiatiefnemers in het dorp onder een stuk of tien inwoners leverde evenzovele positieve reacties op m.b.t. het plan.

Werkzaamheden projectgroep restauratie Graftrommels Elsloo

De werkzaamheden van de projectgroep zullen bestaan uit:

- het in kaart brengen van eventueel aanwezige eigendomsrechten van nabestaanden op oude graftrommels. Op de graftrommels is het beheerreglement van de begraafplaats van toepassing.
- het begeleiden van het restauratieproces zelf.
- het doen van onderzoek naar de mogelijkheid om voor de aanwezige graftrommels in of bij de kerk of het nabij gelegen Karkehus ruimte te creëren om de graftrommels in de wintermaanden op te slaan of ten toon te stellen en zo optimaal bij te dragen aan het behoud van dit bijzondere erfgoed.

De Kerkenraad van de Hervormde Kerk ondersteunt de plannen van de projectgroep.

Oplevering en kosten project restauratie.

Als initiatiefnemers schatten wij dat het project voor eind 2017 gerealiseerd moet kunnen zijn. De kosten schatten wij op 5.000,- bestaande uit restauratiekosten van maximaal 500,- per trommel en 2.000,- als kosten van de herindeling van de beschikbare ruimte om de graftrommels tijdens de wintermaanden op te kunnen slaan/ten toon te stellen.

Elsloo oktober 2016,

Dit projectplan is geschreven door de initiatiefnemers van het project de heren Helmich Hammer en Aad Oudshoorn